

Evangelická teologická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce:	Faktory ovlivňující účinnost supervize při prevenci syndromu vyhoření u pracovníků v sociálních službách
Jméno studenta:	Markéta Křečková
Vedoucí:	RNDr. Mgr. Ivana Čihánková
Oponent:	Ing. Mgr. Radomír Kuchař
Oficiální zadání:	{Funkce supervize ve vztahu k syndromu vyhoření u pracovníků NZDM.}
Studium:	JABOK B ETFK kombin. [roč 2]

Práce působí upraveným a přehledným dojmem.

Nebyly dodrženy okraje předepsané Manuálem k formálním náležitostem akademických písemných prací, ale možná právě proto působí práce esteticky příjemněji.

Proč jsou příznaky syndromu vyhoření zmíněny v nadpisech kapitol 1.3. i 1.4.?

V obsahu i textu se vyskytují dvě kapitoly s označením 2.3. Jednou je to Supervize - typologie a formy a podruhé Supervize a její cíle. Naopak chybí kapitola 4.6.

Autorka píše pěknou češtinou, ovšem s občasnými chybami gramatickými i stylistickými. Přestože se však práce pohybuje na horní hranici doporučeného rozsahu, je to četba příjemná.

Výskyt chyb a překlepů:

str. 13 lišt - **lišit**, str. 15 Byla - **Bylo**, str. 18 ve dnešní společnosti - **v ...**, str. 20 S českých autorů - **Z**, **str. 30** jedná se o rozvoj str. 35 název kapitoly 3.1 Sociální práce a přímé péče - **přímá**, str. 37 pomoc - **pomocť (pomoci)**, str. 39 z pracovníkovi praxe - **pracovníkovy**, str. 44 z 50 ti - **z 50**, tamtéž název kapitoly 4.3.2 účinnost - **účinnosti**, str. 45 tvorba - **tvorbu**, str. 47 14 ti pracovníků - **14 pracovníků**, tamtéž 11 ti z nich - **11 z nich**, str. 51 vnímání - **vnímáním**, tamtéž data nejsou samy o sobě - **sama o sobě**, str. 53 jednou krát - **jednou**, tamtéž rozhovor č. 2, jež - **jenž**, str. 54 většina ... odpovědí ... bylo - **byla**, str. 60 snaží se - **snaží se, ...**)

Zmatek je někdy v používání interpunkčních znamének

(str. 20 použití interpunkce ve větě jak, tak, oddělení vedlejší věty vložené do věty hlavní na str. 20, 33, 37, 41, 49, 50, 53, 54 - 4x, 56)

Na str. 18 je použit špatný pád v souvislosti se slovesem považovat. (Nedostatečná podpora - **nedostatečnou podporu**, časová tíseň - **časovou tíseň ...**)

Na str. 19 není jasný důvod změny velikosti písma v druhém odstavci.

Na str. 17 není jednotné psaní jména citované autorky. V textu se vyskytuje Prieß, ale v poznámce pod čarou Priess. Obojí způsob psaní je možný, ale proč jej využívat v jednom textu?

Velmi zajímavé a přínosné je uvedení jiného pohledu na příčiny syndromu vyhoření na str. 17. Přestože se autorka pohybuje již na hranici témat spadajících do oboru psychologie, jde o funkční a přínosnou část práce.

Teoretická část práce je z velké části sledem citací.

Kapitola 2.3 je nazvána Supervize - typologie a formy. Autorka pak hovoří v podkapitole „2.3.1 Jaké jsou formy supervize“ o typech supervize. Jak je to tedy s těmi formami a typy?

Co je myšleno souslovím „praktické ukotvení poznatků“ na str. 43? Není lepší poznatky aplikovat?

Text o dotazníku týkajícího se syndromu vyhoření je použit na str. 26 i 44 a zmíněn ještě na str. 46. V praktické části práce se autorka vůbec často opakuje a stále znovu vysvětluje již vysvětlené. O dvou dotaznících čteme stále dokola a také je stále zmiňována výzkumná otázka. To při souvislé četbě působí únavně a rozpačitě. Podobně se stále opakují podobné výpovědi o výzkumu.

Dostí nejasným a myšlenkovou zkratkou vykazujícím dojmem působí také názvy grafů na str. 48 až 50. „4.6.3.1 Syndrom vyhoření není přítomen a vnímaná účinnost supervize“, „4.6.3.2 Riziko vyhoření a vnímaná účinnost jen občas“, „4.6.3.3 Již přítomný syndrom vyhoření a vnímaná neúčinnost“. Vzhledem k tomu, že se jedná o klíčovou část práce, zasloužila by si pečlivější popis. Pro lepší názornost by bylo vhodné prohodit ve sloupcových grafech oranžovou a šedou zónu. Pak by extrémy byly na krajích a nevyhraněná šedá zóna uprostřed.

Na konci prvního odstavce na str. 52 autorka použila dvojího záporu a obrátila tak výpověď. Pokud někdo nevnímá supervizi jako neúčinnou, tak ji vnímá jako účinnou. To však o pracovnících

se syndromem vyhoření neplatí, jak vyplývá ze souvislostí v textu.

Na str. 55 je použit nevhodný font písma, který nezobrazuje správně některá písmena s diakritikou.

V tabulkách na str. 69 a 70? (není označena číslem) by bylo pro lepší přehlednost vhodné prohodit druhý sloupec se třetím. Toto je sice již vyřešeno v celkovém Grafu č. 8, ale i tady bych doporučoval prohození oranžové a šedé zóny. Pak by bylo jasnější, jak probíhá sledovaný vztah dvou proměnných.

Při prepisování ilustračních rozhovorů je třeba odlišit pravopis od hovorových zvláštností respondentů. I při prepisu rozhovoru je nutno respektovat pravidla českého pravopisu – v tomto případě zejména mě a mně. Množství chyb je zde výrazně větší, než v předchozím textu. Taky bych pro přehlednost doporučoval číslovat také stránky příloh, i když odděleně od číslování těla práce. Není také jasné, proč jsou stručné charakteristiky uvedeny pouze u druhého a třetího respondenta a ne také u prvního.

Citace jsou dalším standardním problémem a dělají potíže i autorce. Na str. 34 je pod čarou navršeno několik citací v souvislém textu a není jasné, zda jde o samostatné zdroje, protože nejsou označeny pořadovými čísly a nejsou vyznačeny v textu. V Seznamu literatury se navíc vyskytuje řada zdrojů, jejichž použití není v textu práce patrné. (Čermáková, Novák, Zákon 108/2006 Sb., Hajný, který je ale uveden v seznamu na dvou místech, z cizojazyčných zdrojů je v textu označeno použití pouze Mearnse, není tam uvedeno použití Online zdrojů a mimo Hajného ani elektronické články)

Z nadpisu práce „Faktory ovlivňující účinnost supervize při prevenci syndromu vyhoření u pracovníků v sociálních službách“ by se dalo očekávat, že budou nějaké definovány a při použití vhodné metody bude zhodnocen jejich vliv na „účinnost supervize“. Pomineme-li nejasnost termínu „účinnost supervize“, a problém jejího posouzení, zjistíme, že v práci se autorka zabývá pouze jedním faktorem a tím je vnímání supervize jako užitečného a účinného nástroje při prevenci syndromu vyhoření. Navíc výzkum to zjišťuje pouze nepřímo a vlastně porovnává pomocí dvou dotazníků společnou přítomnost symptomů syndromu vyhoření v různé míře intenzity a četnosti s přítomností konkrétních subjektivních názorů na užitečnost supervize. Nemůžeme mluvit o účinnosti supervize, ale o názoru respondentů na její užitečnost. Oproti tvrdému vyjádření o účinnosti supervize v nadpisu a úvodu se autorka na str. 51 příjemně a správně přeřkla a mluví o vnímání účinnosti supervize. Bohužel ve shrnutí je zase na původní účinnosti. Aby se mohla zabývat i ostatními faktory a nasbírala nějaké informace o nich, provedla tři „Ilustrační rozhovory“ a z nich vybrala několik postřehů a poznámek respondentů. Na str. 58 jich je uvedeno 6. Jak ale vyplývá z přiložených prepisů rozhovorů, nezdá se, že by byl výčet úplný. Ledaže by se ostatní připomínky vešly do obecného „dodržování pravidel supervizního procesu“.

Navrhované hodnocení: C

Zdůvodnění, závěr: Přes všechny zmíněné nedostatky a chyby autorka prokázala schopnost formulovat cíl a uchopit téma. Zajímavě a s invencí přistoupila k porovnání dvou proměnných a ověřila předpokládaný vztah vnímání užitečnosti supervize a přítomnost syndromu vyhoření u oslovených respondentů. Jde o přínosné zjištění a argument pro další rozšíření supervize v pomáhajících profesích.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

1. Jak autorka vysvětlí nesrovnalosti v citacích a rozdíly mezi citacemi uvedenými v textu a Seznamem literatury?
2. Jak rozumí autorka termínu „účinnost supervize“?
3. Vnímá autorka rozpor mezi termínem „účinnost supervize“ a vyjádřením „vnímání účinnosti supervize“?

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě: doporučuji

V Praze dne 30. 5. 2016

.....
podpis oponenta práce